

април 1897 г. На тая дата той заминава за Сливен, дето е преместен като телеграфист, както сам съобщава в писмо пак до Бакалов, с когото той е в постоянна връзка и е все още настоятел на изданията му.

В Сливен вече не е начело — там водачите са други. Но той продължава своето лично самообразование. Преди всичко продължава да си изписва всички нови социалистически книги. „Излезлите до сега книжки от твоите библиотеки съм си ги набавил, — пише той на Георги Бакалов на 4 януари 1898 г... Изпращай ми от бъдещите си издания по един екземпляр, а веднага след получаването им ще ти пращам стойността“ (к. м.).

Както се вижда от това писмо, а и от други показания на Яворов, той не само изписва книги за други хора, но ги набавя и за себе си, за да може да ги чете. И понеже твърди, че е чел цялата социалистическа литература, би било интересно да видим какви по-значителни съчинения по теорията на социализма е имало на български език тогава (макар че той би могъл да ги чете и на руски — видяхме, че си е купувал много книги на тоя език). От това бихме могли да съдим каква е била неговата социалистическа подготовка.

Касае се за времето от 1892 до 1898, а може би и 1899 г. За повечето книги сам Яворов ни дава сведения. Преди всичко тук е първата книга от „Социалдемократ“. От нейното прочитане той веднага е могъл да се запознае с работи на основателите на научния социализъм — Карл Маркс („Класовата борба“) и Фридрих Енгелс („Социализма в Германия“), както и със статии на други от най-видните тогава теоретици като Карл Кауцки („Съвременната националност“), Август Бебел („Жената в бъдеще“) и др. Това е само част от съдържанието на първата книга на „Социалдемократ“ — един изобщо сериозен марксистически сборник. За него Димитър Благоев се отзовава много похвално — в него са се помествали „превъзходни марксистически статии“, оригинални и преводни. Бихме могли да кажем, че Яворов — ако наистина е прочел цялата книга и ако е могъл да разбере всичко — е попаднал още в началото на богат извор, от който е утолил своята жажда — получил е солидни познания.

Колкото се отнася до отделните книги, тях можем да узнаем от писмата му до Бакалов. В писмото от 4 януари 1898 г. той съобщава, че си е набавил всички номера от Бакаловите библиотеки, излезли до края на 1897 г. Нека посочим по-важните от тия номера. Три са главно библиотеките, които урежда до тогава Бакалов: „Работнически другар“, „Библиотека по научния социализъм“ и „Работник“. Някои от номерата на първата библиотека Яворов поръчва още в писмото си от 26 май 1896 г.; между тях са книгите: „Философско-историческите учения на Карл Маркса“ от Н. Белтов [Г. Плеханов] (1895), „Развитие на научния социализъм“ от Фридрих Енгелс (1896), „Дребната буржоазия и социализмът“ (1894) и др. Тук бих прибавил само две още: „Външната политика на руското царство“ от Фр. Енгелс (1895) и „Обществени инстинкти у хората“ от Карл Кауцки (1895). В „Библиотека по научния социализъм“ влизат между другото и книгите: „Исторически ма-